

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: مجید ذوالفقاری، ۱۳۹۷

شوک‌های طرف عرضه و تقاضا بر چرخه‌های تجاری در بخش‌های مختلف اقتصاد ایران

چرخه‌های تجاری: چرخه تجاری به نوساناتی در فعالیت اقتصادی گفته می‌شود که یک اقتصاد در طول بازه زمانی خاص آن را تجربه می‌کند. یک چرخه تجاری اصولاً بر اساس بازه‌های رونق یا رکود تعریف می‌شود. در طول دوران رونق، اقتصاد در حال رشد است (بدون در نظر گرفتن تورم)، که با افزایش شاخص‌هایی مثل استخدام، تولید صنعتی، فروش و درآمدهای شخصی ثابت می‌شود. در طول دوران رکود، اقتصاد در حال کوچک شدن است، که با کاهش‌هایی در شاخص‌های اشاره‌شده در بالا اندازه‌گیری می‌شود. رونق از طریق نقطه پایینی چرخه تجاری قبلی تا قله چرخه فعلی محاسبه می‌شود، درحالی‌که رکود از قله تا پایین اندازه‌گیری می‌شود. در ایالات متحده آمریکا، دفتر ملی تحقیقات اقتصادی آمریکا (NBER) تاریخ‌های رسمی چرخه‌های تجاری را تعیین می‌نماید. در ایران نیز پژوهشکده پولی و بانکی تحقیقات و گزارش‌هایی در این زمینه ارائه می‌کند.

- شوک طرف عرضه: طرف عرضه شامل قیمت حامل‌های انرژی (برق و گاز) و تکنولوژی یا نرخ رشد بهره‌وری نیروی کار در تولید بوده که شوک طرف عرضه بر چرخه‌های تجاری در بخش‌های مختلف اقتصاد ایران تاثیر بسزایی دارد و از شاخص ترنکوئیست برای محاسبه بهره‌وری کل عوامل در اقتصاد ایران استفاده می‌شود.

- شوک طرف تقاضا: طرف تقاضا شامل مخارج دولت، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و حجم نقدینگی بوده که شوک طرف تقاضا بر چرخه‌های تجاری در بخش‌های مختلف اقتصادی تاثیر بسزایی دارد.

- مخارج دولت: بودجه سالیانه دولت در دو بخش اصلی هزینه می‌شود: هزینه‌های جاری و هزینه‌های عمرانی که بخش عمرانی از آنجا که شامل اجرای پروژه‌های اقتصادی، زیرساختی و توسعه‌ای در سطح کشور است و هزینه‌های جاری که شامل هزینه‌های پرسنلی در برابر انجام دادن خدمت یا به واسطه آن به‌طور مستقیم و یا غیرمستقیم به‌صورت حقوق و دستمزد مزایا و کمک‌ها منحصرأً به کارکنان شاغل که خدمت مستمر ارائه می‌نماید، پرداخت می‌گردد و غالباً بیش از ?? - ?? درصد از کل بودجه جاری دستگاه اجرائی را شامل می‌شود.

- سرمایه‌گذاری بخش خصوصی: شامل سرمایه‌گذاری ثابت مسکونی و غیر مسکونی (خرج کردن‌های ساختارها و تجهیزات برای استفاده در کسب و کار) و سرمایه‌گذاری در موجودی انبار می‌باشد.

- حجم نقدینگی: نقدینگی یا به عبارت صحیح‌تر، حجم پول، مجموع پول و شبه‌پول است، نقدینگی در یک کشور به معنای مجموع اسکناس‌ها و مسکوکات و سپرده‌های دیداری در یک کشور است. تفاوت نقدینگی با حجم پول یک کشور، در سپرده‌های غیر دیداری افراد نزد بانک‌هاست.

- تکنولوژی (نرخ رشد بهره‌وری نیروی کار): بهره‌وری را مجموعه‌ای از کارایی و اثربخشی بوده. برای رسیدن به بهره‌وری باید بطور کارا و موثر عمل کرد. اگر سازمان بتواند به اهدافی که در مورد میزان

دستیابی به رضایت ارباب رجوعان است دست یابد، سازمانی اثربخش است. اما اگر سازمان با کاهش تعداد کارکنان خود به همین هدف (رضایت ارباب رجوعان) دست یابد، کارایی بالاتری از قبل خواهد داشت. همان طور که در مثال بالا شاهد هستیم بهره‌وری تلفیقی از اثربخش و کاربودن است.

- متوسط تعرفه های برق و گاز در بخش های مختلف اقتصادی :متوسط قیمت برق و گاز که در اختیار مصارف تجاری ، عمومی و حمل و نقل، کشاورزی و صنعت قرار می گیرد.

- نرخ ارز بازار آزاد : به نرخى گفته مى شود که در آن نرخ ارز بر اساس تعامل نیروهای عرضه و تقاضا ارز بدون مداخله مقامات پولی و به صورت آزاد تعیین می‌شود.

- نرخ بهره : عبارت است از نرخى که بابت جلوگیری از کاهش ارزش پول پرداختی در امروز و دریافتی در آینده (به دلیل ارزش زمانی پول و نرخ تورم) از وام‌گیرنده دریافت می‌شود. همچنین در شرایط متعارف بازار، به منظور جبران فرصت‌های سرمایه‌گذاری وام‌دهنده، ممکن است مبلغی به عنوان حداقل سود مورد انتظار وام‌دهنده به این نرخ اضافه گردد. اما فیشر نرخ بهره را اینطور تعریف می‌کند: نرخ بهره درصد پاداش پرداختی بر روی پول، برحسب پول در تاریخ معین که معمولاً یکسال بعد از تاریخ معین است، می‌باشد و که در این جا نرخ بهره، نرخ سود سپرده های کوتاه مدت بررسی می‌گردد.

- نرخ تورم : از نظر علم اقتصاد اشاره به افزایش سطح عمومی تولید پول، درآمدهای پولی یا قیمت است. تورم عموماً به معنی افزایش غیرمتناسب سطح عمومی قیمت در نظر گرفته می‌شود. تورم، روند فزاینده و نامنظم افزایش قیمت‌ها در اقتصاد است. هر چند بر پایه نظریه‌های گوناگون، تعریف‌های متفاوتی از تورم ارائه می‌شود، اما، تمامی آنها به روند فزاینده و نامنظم افزایش در قیمت‌ها اشاره دارند.

کلیدواژه‌ها: چرخه تجاری- شوک طرف عرضه - شوک طرف تقاضا -مخارج دولت - سرمایه گذاری بخش خصوصی - حجم نقدینگی

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۹۱۴۹۶۱۰۰۱

تاریخ دفاع: ۱۳۹۷/۰۴/۰۵

رشته‌ی تحصیلی: علوم اقتصادی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر مرتضی محمدی

M.A. Thesis:

The supply and demand sides of the shock on the business cycles in the various sectors of the Iranian economy

-Commercial cycle: the cycle of business fluctuations in economic activity can be said to have a specific timeframe during an economy experiencing it. A business cycle is basically based on the definition of recession or boom periods. During the boom, the economy is growing (excluding inflation), that with the increase in the indicators such as employment, industrial production, personal income and sales have proven to be. During the recession, the economy is shrinking, with the decline in the index is referenced in the above measure. The boom of the previous business cycle through the bottom point up to the peak of the current cycle is calculated, while the peak of the recession until the bottom of the measure. In the United States, the U.S. National Bureau of economic research (NBER) business cycle dates official. Monetary and banking Research Institute in Iran, as well as research and reports in this field.

-The supply side of the supply side of the shock: prices of energy carriers (electricity and gas) and the technology or the growth rate of labor productivity in the production of the supply side shocks which affect the commercial cycle in different sectors of the Iranian economy has a significant impact and the index to calculate the total factor productivity in the economy of Iran .

The demand side of the demand-side shocks: includes government spending, private sector investment and the size of the liquidity that has been on the demand side of the shock of the commercial cycle in different parts of a significant economic impact.

-Annual budget: State Government spending on the two main costs: construction costs and the cost of the construction sector since the economic projects, including the implementation of the infrastructural need and development at country level and current costs that include costs of prsanli against it, or doing service It directly or indirectly in the form of wages and salaries and benefits exclusively available to help staff who provide continuous service is paid, and often more than 75% of the total budget of 85 _ gardens include Executive device.

-Private sector investment: includes residential fixed investment and non-residential (a pinch on the structure and the equipment for use in the business) and investing in stocks.

-The volume of liquidity: the liquidity or more correct words, the volume of money, money, money and a total of overnight liquidity in a country means the total banknotes and coins and deposits in a country visit. The difference between a country's money, with the volume of liquidity in non-bank deposits Visual people.

-Technology (labor productivity growth rate): productivity efficiency and effectiveness of the collection. To achieve efficiency and effective action should problems. If the organization is able to ahdaafi access to about the level of satisfaction of the Lord of the rjoaan hand, effective organization. But if the organization by reducing the number of its employees to the same target (satisfaction of the Lord of rjoaan), higher efficiency than before. As we saw in the example above the effective integrated productivity and karaboden.

-Average electricity tariffs and gas in various economic sectors: the average price of electricity and natural gas for commercial purposes where the disposal, public transport, agriculture and industry ohamel.

-Free-market exchange rates: the Netherlands is said to be where the exchange rate is based on the interaction of the forces of supply and demand of Exchange without the intervention of the monetary authorities, and to be free.

-Interest rate: that is for you to avoid devaluation of money paid and received in the future today (because of the time value of money and the rate of inflation) from the borrower. As well as conventional in terms of the market, in order to offset the investment opportunity lender, might have expected profit as at least the amount the lender adds to these rates. But Fisher defines as the interest rate: the interest rate percent bonus payment on the money, in terms of money given that often one year on after the specified date, and that in this case the interest rate, the interest rate of short-term deposits reviews.

-Inflation: from the viewpoint of Economics refers to the increase in the General level of production money, monetary or control the price. Inflation is generally means an increase in the general price level in non-fit to be considered. Inflation, the growing trend and irregular increase prices in the economy. Although various theories based on different definitions of inflation, however, all they have to promote the trend and irregular increases in prices.